

Osmo Fribergin ym. valtuustoaloite koulukuljetusperiaatteiden muuttaminen niin, että painotettuun opetukseen on mahdollisuus osallistua muuallakin kuin lähikoulussa

Kaupunginvaltuusto 27.10.2025 § 58

Osmo Friberg ym. tekivät seuraavan valtuustoaloitteen:

”Valtuustoaloite

Koulukuljetusperiaatteiden muuttaminen siten, että painotettuun opetukseen on mahdollista osallistua muuallekin, kuin lähikouluun. Esim. musiikki-, kieli- ja lumaluokille.

27.10.2025

Osmo Friberg
Antti Olkinuora
Petteri Rissanen
Mikko Lundén
Sanna Leivonen
Mika Sarhola”

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Tiedoksianto

Liikennepalvelupäällikkö
Elinvoimajohtaja
Opetusjohtaja
Sivistyspalveluiden johtaja

Elinvoimajaosto 28.04.2026 § 60
5000/00.02.50/2025

Valmistelija

liikennepalvelupäällikkö Tanja Ahola, tanja.ahola@salo.fi, 02 778 7714,
opetusjohtaja Inkeri Lahti, inkeri.lahti@salo.fi, 02 778 4688

Aloitteessa esitetään oppilaskuljetusperiaatteiden muuttamista siten, että painotettuun opetukseen (esim. musiikki-, kieli- ja lumaluokille) on mahdollista osallistua muuallekin kuin lähikouluun.

Salon kaupungin hallintosäännön § 41 mukaan elinvoimajaosto päättää esi- ja perusopetuksen oppilaskuljetusten järjestämisen periaatteista opetuslautakuntaa kuultuaan. Opetuspalvelut ja liikennepalvelut ovat tehneet asian valmistelun yhdessä.

Nykytilanne

Koulumatkaetuus myönnetään perusopetuslain ja oppilaskuljetusperiaatteiden perusteella. Perusopetuslaki linjaa, että huoltajien anoessa oppilaalle koulupaikkaa muuhun kuin hänelle osoitettuun lähikouluun, vastaa huoltaja oppilaan kuljettamisesta ja kuljetuskustannuksista.

Salossa on lakia pehmeämmin linjattu, että erikoisluokan oppilaalla on mahdollisuus rajoitettuun koulumatkaetuuteen. Rajoitetun etuuden voi saada, jos oppilaalla olisi koulumatkan pituuden perusteella oikeus koulumatkaetuuteen hänelle osoitettuun lähikouluun sekä toissijaiseen

kouluun, jossa painotettua opetusta järjestetään. Rajoitetun etuuden edellytyksenä on, että kuljetuksessa voidaan käyttää olemassa olevia linja-auto- tai taksireittejä. Erillisiä taksikuljetusreittejä erikoisluokan oppilaille ei järjestetä.

Maksuton etuus myönnetään ensisijaisesti joukkoliikenteen kuljetuksena eli Paikulla. Erikoisluokkaa käyvä oppilas voi lisäksi anoa paikkaa liityntäkuljetukseen lähikoulutaksilla Paikku-reitille, jos joukkoliikenteen reitit ovat kaukana, taksissa on tilaa eikä tästä aiheudu kaupungille ylimääräisiä kustannuksia. Toissijaisessa koulussa erikoisluokkaa käyvällä oppilaalla ei kuitenkaan ole oikeutta maksuttomaan koulumatkaetuuteen koulumatkan rasittavuuteen tai vaikeuteen perustuvan syyn tai tapaturmasta johtuvan syyn vuoksi. Toissijaiseen kouluun kulkevia eivät koske enimmäismatka-aikarajoitukset.

Rajoitetulla koulumatkaetuudella mahdollistetaan erikoisluokkien saavutettavuus myös keskusta-alueen ulkopuolelta kuitenkin siten, ettei kaupungille tule lisäkustannuksia.

Aloitteen vaikutus kouluverkkoon

Mikäli koulumatkaetus laajennettaisiin koskemaan kaikkia painotettua opetusta toteuttavia kouluja, muuttaisi se mahdollisesti oppilaiden sijoittumista kouluihin. Tällöin oppilaat voisivat hakeutua nykyistä liikkuvammin lähikouluista toissijaisiin kouluihin, joihin ei parhaillaan ole oikeutta saada maksutonta kuljetusta. Tämä todennäköisesti lisäisi oppilaiden keskittymistä keskustan painotetun opetuksen yksiköihin ja vähentäisi lähikoulujen oppilasmääriä muualla, mikä olisi vastoin kaupungin velvollisuutta huolehtia koko kouluverkon toimivuudesta ja tasapainosta.

Näin ollen opetuksen järjestäjän näkökulmasta tällainen muutos voisi aiheuttaa:

- oppilasmäärien epätasapainoa, mikä vaikeuttaa resurssien mitoittamista ja opetuksen laadun varmistamista
- kustannusten kasvua, sillä kuljetusetuuden laajentaminen yli lähikouluperiaatteen lisäisi kuljetusjärjestelyjä ja -kustannuksia
- riskin kouluverkon elinvoiman heikentymisestä, kun oppilaita siirtyisi pois omista lähikouluistaan

Aloitteen vaikutus kuljetuksiin

Kuljetusten kustannustehokkaan järjestämisen kannalta on välttämätöntä, että alueen oppilaita kuljetetaan mahdollisimman samansuuntaisesti. Tilauskuljetusten kalusto on mitoitettu siten, että kunkin alueen alakoulujen oppilaat voidaan kuljettaa lähikouluun ja kauempaa joukkoliikennereittejä asuvat yläkoulun oppilaat Paikku-reitin varrelle. Paikku-linjat puolestaan on suunniteltu siten, että niillä pääsee mahdollisimman sujuvasti linjan varrella sijaitseviin alakouluihin ja siihen yläkouluun, johon kultakin alueelta oppilaat on osoitettu.

Salossa yläkoululaisten lakisääteisten matka-aikojen riittäminen kuljetusten järjestämiseen on tiukilla jo nykyisellään muun muassa Kiikala-Suomusjärvi -alueelta. Haasteita on myös lossin takaa Kemiönsaarelta ja Särkisalossa. Alakoululaisten lakisääteinen enimmäismatka-aika on puoli tuntia lyhyempi kuin yläkoululaisilla. Jos alakoulujen erikoisluokkien oppilaat otettaisiin kaupungin päätöksellä oppilaskuljetusten piiriin ilman nykyisiä rajoituksia, ei alueille varattu tilauskuljetuskalusto riittäisi, vaan kuljetuksia olisi hankittava lisää, jotta kaukana keskustasta asuvat oppilaat saataisiin kuljetettua eri puolilta Saloa keskustaan, niin etteivät heidän matka-aikansa ylity. Tämä tarkoittaisi merkittäviä lisäkustannuksia. Kuluvana lukuvuonna puitejärjestelystä hankittujen lisäkuljetusten keskiarvohinnan perusteella kuljetus 20 kilometrin päästä keskustan

erikoisluokalle maksaisi kaupungille yli 40 000 euroa lukuvuodessa per lisäauto. Tällä hetkellä rajoitettu koulumatkaetuus on noin 25:llä erikoisluokan oppilaalla.

Kuljetusten järjestäjän näkökulmasta muutoksen arvioidaan aiheuttavan:

- merkittävää kustannusten kasvua, kun kuljetusetuuden laajentaminen toissijaiseen kouluun ilman rajoituksia lisäisi tarvetta hankkia puitejärjestelystä yksilökuljetuksia, jotta pysytään maksimimatka-aikojen puitteissa.

Kuljetusperiaatteita muutettaessa on otettava huomioon, että periaatteiden on oltava yhdenvertaiset ja niitä on voitava soveltaa joka puolella Saloa. On myös huomioitava, että esitetty koulukuljetuksen järjestäminen toissijaiseen kouluun erikoisluokilla käytäessä asettaisi eriarvoiseen asemaan ne oppilaat, jotka hakeutuvat toissijaiseen kouluunsa muusta syystä. Salon nykyisissä kuljetusperiaatteissa mahdollistetaan koulumatkat erikoisluokan oppilaille huolellisesti harkituin rajoituksin ilman, että kaupungille tulee kuljetuksista lisäkustannuksia. Näin ollen opetus- ja liikennepalvelujen näkemyksen mukaan rajoittamattoman kuljetusetuuden laajentaminen toissijaisiin, painotetun opetuksen kouluihin vaarantaisi koulutuspalveluiden kokonaisvaltaisen ja tasapuolisen järjestämisen kaupungissa ja lisäisi tarpeettomasti kuljetuskustannuksia jo muutoinkin haastavassa väestömurros- ja taloustilanteessa, eikä periaatteita näiltä osin tule lähteä muuttamaan.

Esittelijä

Elinvoimajohtaja

Päätösehdotus

Elinvoimajaosto päättää, että aloite ei anna aiheutta oppilaskuljetusperiaatteiden muutokseen valmistelusta ilmenevillä perusteilla.

Elinvoimajaosto toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Elinvoimajaosto hyväksyi päätösehdotuksen.

Tiedoksianto

Asianosaiset
Opetuspalvelut
Liikennepalvelut